

Alternativní náklady – vymezení, WACC

Alternativní náklady:

= nejlepší jiný možný užitek získatelný z použitých výrobních faktorů, zdrojů

Též označované jako náklady obětované příležitosti, oportunitní náklady nebo implicitní náklady.

Příklad:

Rozhodne-li se občan podnikat, pak alternativními náklady jeho práce jsou obvykle možné mzdy, které by obdržel, kdyby zůstal zaměstnancem. Rozhodne-li se k podnikání použít např. vlastní pole, pak jsou alternativními náklady pole nájmy, které by získal, kdyby pole pronajal.

WACC

= Weighted Average Cost of Capital - vážený průměr nákladů na kapitál

Náklady na kapitál představují důležitou kategorii ve finančním rozhodování a představují minimální míru výnosnosti, kterou požadují investoři za poskytnutí kapitálu. Nejvíce používaný je náklad celkového kapitálu WACC a jeho základních složek, jimiž jsou náklady cizího kapitálu R_d a vlastního kapitálu R_e .

Náklady na celkový kapitál jsou kombinací nákladů různých forem kapitálu:

$$WACC = \frac{D}{D + E} \cdot r_d \cdot (1 - t) + \frac{E}{D + E} \cdot r_e$$

kde R_d jsou náklady na úročený cizí kapitál, t je sazba daně z příjmu, D je úročený cizí kapitál, R_e jsou náklady vlastního kapitálu, E je vlastní kapitál, $C=E+D$ je celkový investovaný kapitál.

Vztah pro WACC se jeví jako jednoduchý, ale jeho praktické naplnění konkrétními daty nemusí být snadné. Náklady kapitálu tedy zahrnují dvě složky, náklady na cizí a náklady na vlastní kapitál. Je třeba zdůraznit, že podíl jednotlivých složek kapitálu je nutno vyčíslit na základě tržních hodnot. V případě, že není dostatečně rozvinut finanční trh a vycházíme z účetních dat, pak je nutné chápat dané údaje pouze jako určitou aproximaci a tedy přiblížení tržním podmínkám.

Náklady na cizí kapitál:

Náklady cizího kapitálu lze vyjádřit jako úroky nebo kupónové platby, které je třeba platit věřitelům. Základní úroková míra je dána situací na finančním trhu.

Náklady kapitálu, které firma získá formou dluhu R_d (např. formou úvěru, emisí obligací), se vyjadřují v podobě úroku sníženého o daňový štít, tedy o úspory z daní, které z použití cizího kapitálu plynou, tedy:

$$R_d = i(1 - t),$$

kde i je úroková míra z dluhu, t je sazba daně.

Náklady na vlastní kapitál:

Obecně platí, že náklady na vlastní kapitál jsou pro podnik vyšší než náklady na kapitál cizí. Důvody jsou dvojího charakteru. Především riziko vlastníka vkládajícího prostředky do podniku je vyšší než riziko věřitele. Věřitel má zaručený pravidelný úrokový výnos bez ohledu na ziskovost dlužníka. Za druhé, nákladové úroky jsou daňově uznatelnými náklady, snižují zisk jako základ pro výpočet daně z příjmu, tento efekt je nazýván jako daňový štít.

Určení nákladů na vlastní kapitál R_e je složitější otázkou. Obecně lze náklady na vlastní kapitál určit buď na bázi tržních přístupů nebo metod a modelů vycházejících z účetních dat. Základními metodami, které se používají pro odhad nákladů vlastního kapitálu, jsou:

- model oceňování kapitálových aktiv – CAPM
- arbitrážní model oceňování
- dividendový růstový model
- stavebnicové modely.

Zdroje

<http://business.center.cz/business/pojmy/p1738-WACC.aspx>

<http://www.bussinesinfo.cz/alternativni-naklady>

DLUHOŠOVÁ D, Finanční řízení a rozhodování podniku, 2. vyd., Praha 2008, EKOPRESS, s.r.o., ISBN 978-80-86929-44-6